

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM iç tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serpil KEMALBAY PEKGÖZEGÜ
İzmir Milletvekili

Uluslararası Tarım Üreticileri Federasyonu (IFAP) tarafından alınan kararla 1984 yılından bu yana her yıl tüm dünyada 14 Mayıs'ın "Dünya Çiftçiler Günü olarak kutladığımız bugünler de Korona virüs salgınının da yıkıcı etkileri göz önünde bulundurulduğunda iktidarın geleceğe yönelik gıda krizleri, açlık ve kıtlık gibi sorunlar karşısında etkin bir tarım politikası oluşturmadığı görülmektedir.

Türkiye'nin de kurucu üyesi olduğu. Dünya Ticaret Örgütü'nün üyelerinden oluşan 24 ülkenin "Covid-19 Salgınına Açık ve Öngörülebilir Ticaretle Yanıt Vermek" başlığı ile yaptıkları ortak açıklama da Dünya Ticaret Örgütü üyesi ülkelere, Covid-19 salgını ile mücadele ederken, tarımsal ürünlerin ticaretini olumsuz yönde etkileyecek tedbirler almaktan kaçınmaları ve bu süreçte piyasaya erişimin devamını sağlamaları konusunda çağrıda bulunulmuş, tarım ve tarımsal gıda ürünlerine yönelik ihracat kısıtlamalarının gıda bulunabilirliğini olumsuz etkileyeceği ve fiyat artışlarına neden olacağı, bir çok üye ülkenin kendi gıda güvenliğini sağlamak için birbirini izleyen ihracat kısıtlayıcı tedbirler benimsemesinin küresel tarım ticaret tedarik zincirlerindeki aksama nedeniyle yaygın bir gıda güvensizliği krizine yol açacağı, tarımsal ürünlerin ihracatına yönelik kısıtlamalar ile tarımsal ürünler ve temel girdilere yönelik haksız ticari engeller koyulmasından kaçınılması gerektiği kararı Türkiye'nin Ottawa Ticaret Müşavirliği tarafından bildirilmiş ve Ticaret Bakanlığı'nın internet sayfasında da yayınlanmıştır. Ayrıca; daha önce yaşanan krizlerden çıkarılan derslere dayanarak ihracat kısıtlamalarının savunmasız nüfus için gıda güvensizliğini arttırırken, tarım işçileri de dahil olmak üzere dünyanın yoksullarının artan ihracat kısıtlamalarının yükünü taşıyacağı da ifade edilmiştir.

Ticaret Bakanlığı tarafından alınan kararla 'İhracı Yasak ve Ön İzne Bağlı Mallara İlişkin Tebliğ Değişikliği'nin 07.01.2020 tarihinde yürürlüğe girmesi ile kuru soğan ve patates

ihracatının izne bağlanması ile patates ve soğan üreticileri ile tüccarlar alınan bu kararın depolardaki ürünlerinin çürütüleceğini ve fiyatların düşmesi nedeniyle Ekim döneminde patates ve soğan üretiminin azalacağını dile getirmişlerdir. Patatesin hasat zamanında patates ithalatına izin verilmesi, soğan ihracatı zamanı ise soğan ihracatına sınırlama getirilmesi ile dolaylı olarak yasaklanması, pandemi sürecinde iş yerlerinin kapanması ile talebin düşmesi ve verilmeyen ihracat izinleri nedeniyle yurt dışına da satış yapamayan, hava şartlarından dolayı iki kez ekim yapmış olan patates ve soğan üreticisini mağdur etmiş, üretimde planlama yapmak yerine fiyatta istikrarsızlık oluşturmuş ve üretici ile birlikte tüketicinin de zarar görmesine neden olunmuştur.

Bu bağlamda;

- 1- Patates ve soğanın hasatları dönemlerinde ihracatına kısıtlama getirilip ithalatının serbest bırakılmasının nedeni nedir?
- 2- Bakanlığınızca patates ve soğanın hasat ve ihraç döneminde yapılan ithalat nedeniyle mağdur olan patates ve soğan üreticilerin mağduriyetlerini gidermek ve halkımızı korumak üzere bir planlama, destek paketiniz olacak mıdır?
- 3- Mersin Limanı'na getirilen ve "bunlar ülkemize girmeyecek, Suriye-Irak için geldi, transit geçecek" şeklinde Bakanlığınızca açıklama da yapılan patates ve soğanların şu an iç piyasada satışa sunulduğu iddiaları doğru mudur?
- 4- Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde bir şirketin, Suriye'ye satılmak üzere Mısır'dan ithal ettiği patateslerin gemide beklerken deniz suyu ile temas etmesi nedeniyle çürümesi sonucu Suriye'nin almadığı patateslerin Türkiye'de satışına neden izin verilmiştir? Halk sağlığı neden korunmamıştır?
- 5- Geçen seneye nazaran daha fazla hasat edilen kısa gün soğanlarının uzun süre depo edilemeyeceği ve dayanıklılığının kısa süreli olması nedeniyle çürüme göstereceği göz önüne alındığında üreticinin mağdur edilmemesi adına yurt içinde tüketilmeyecek olan kısa gün soğan miktarının kota sınırlamasının kaldırılarak ihraç edilmesinin sağlanmasına yönelik bir çalışmanız olacak mıdır?
- 6- Dış ülkelere ihracat konusunda binlerce ton anlaşma yapan üreticilerin Bakanlığınızca alınan kararlar nedeniyle mağdur oldukları göz önüne alındığında mağduriyetlerinin giderilmesine yönelik olarak ürünlerinin TMO tarafından mağdur olmayacakları bir meblağ ile alınması ve uygun fiyatlarla tüketiciye sunulmasına yönelik bir çalışmanız olacak mıdır?

- 7- Soğan ihracatına verilen kısmi izin ile müracaatların firma başına toplamda 250 tonu geçmemek üzere karar alınmasına rağmen firma başına 106 tona kadar izin verilmesi ile sadece 80 ila 90 firmanın malını ihraç edebildiği, çok sayıda firmanın elindeki ürünü ihraç edemediği yönünde iddialar mevcuttur. İhraç izni verilen firmalar hangileridir?
- 8- Soğan ihracatına verilen kısmi izin ile tüketici fiyatının artmaması için Bakanlığınızca gerekli denetimler yapılacak mıdır? Üreticiler desteklenecek midir?
- 9- Tarım işçileri ile mevsimlik tarım işçileri pandemi sürecinde desteklenecek midir?
- 10- Çiftçilerimizin banka hesaplarına borçları nedeniyle bloke koyulmaması veya borçlarının silinmesi için bir düzenleme yapılması planlanmakta mıdır?
- 11- Corona virüs nedeniyle neredeyse durma noktasına gelen hayatla birlikte yoksul yurttaşlarımız ile zaten dar boğazda olan çiftçilerimizin de fazlasıyla etkiledikleri düşünüldüğünde çiftçilerimize bu süreçte kullanmış oldukları mazot, gübre, ilaç vb. tüm ekip.ve ekipman için KDV/ÖTV alınmaması için Bakanlığınızca herhangi bir çalışma yapılacak mıdır?
- 12- Hem kendisini korona virüs salgınından korumak isterken hem de tarımsal üretimi sürdürmeye çalışan üretici köylü yurttaşlarımızın olağan günlerde dahi tarımda artan girdi fiyatları ile güçlükte ayakta dururken pandemi ile birlikte yaşamış oldukları sıkıntıların giderilmesine yönelik olarak Bakanlığınızın bir yardım paketi düzenlemeye yönelik bir çalışması olacak mıdır?
- 13- Tarım sektörüne ve tarım üreticilerine gereken desteğin verilerek üreticilerin zarar görmemesi, kesintisiz üretimin sağlanması için Bakanlığınızın sürdürülebilir bir tarım politikası var mıdır?
- 14- Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütünc 2050 yılına kadar dünya nüfusunun 10 milyarı bulacağı ve yüzde 50 daha fazla gıdaya ihtiyaç duyulacağı açıklamaları göz önüne alındığında tarım arazilerinin inşaat politikaları ile betonlaştırılması nedeniyle Türkiye'nin tarımdaki potansiyelinin bağımlı bir ülke konumundan kendi kendine yeten bir ülke konumuna dönebilmesi için Bakanlığınızca bir planlama mevcut mudur?
- 15- Ekonomik, politik, sosyal ve ekolojik olarak tarım ve gıda sektörlerinin geliştirilmesi, kalkındırılması için üretici örgütleri, sivil toplum kuruluşlarının da katılımları ile sürdürülebilir bir tarımsal üretim için doğal varlıkların korunması ve çiftçi yurttaşlarımızın ve tarım emekçilerinin üretimin desteklenmesine yönelik Bakanlığınızca bir çalışma yapılması planlanacak mıdır?